

Zajęcia pozalekcyjne dla gimnazjalistów - „Pasjonaci kultury”

*„Każdy z nas, jako spadkobierca wartości i treści własnej kultury, otrzymuje – jak w ewangelicznej przypowieści – pewną ilość talentów (...).
Zachowywanie wobec tego dziedzictwa postawy biernej lub ustępliwej jest rzeczą nie do przyjęcia. Trzeba wziąć na siebie odpowiedzialność za to bogactwo, aby je utwierdzić, zachować i powiększyć”.*
19 X 1996 – Florencja, przemówienie Jana Pawła II do młodzieży

Jednym z najważniejszych zadań szkoły jest kontynuowanie kształcenia umiejętności postępowania się językiem polskim, w tym o wzbogacanie słownictwa uczniów.

W procesie kształcenia szkoła kształtuje u uczniów:

- postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu; postawy obywatelskiej,
- postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji.

Odkrywanie zainteresowań młodych ludzi i pogłębianie ich pasji to proces długotrwały. Pokonywanie trudności na drodze do zdobycia wykształcenia zawiera się w postawie aktywnej i twórczej. Współcześnie mówimy, że człowiek twórczy, to człowiek kreatywny. Program skierowany jest do młodych ludzi, którzy chcą spróbować swoich sił w pokonywaniu trudności w procesie twórczego działania.

Cele ogólne:

1. Zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystania nabytych wiadomości przy wykonywaniu zadań i rozwiązywaniu problemów.
2. Inspirowanie młodzieży do rozwijania zainteresowań, wyrabianie nawyku twórczego myślenia.

Cele szczegółowe:

- Pokonywanie trudności w odkrywaniu własnych umiejętności postępowania się językiem polskim.
- Usuwanie barier na drodze do twórczego myślenia.
- Wzbudzanie ciekawości poznawczej poprzez gry słowne i logiczne.
- Zasady właściwego zachowania się w każdej sytuacji.

Rozkład zajęć w roku szkolnym 2010/2011

Data	Treści	Sposoby realizacji
14.09	Konkursy sposobem rozwijania swoich zainteresowań	Przedstawienie regulaminów konkursów: czytelniczych, poetyckich, kaligrafii, kulturalnego zachowania, tematycznych, przedmiotowych, filozoficznych, polonistycznych, matematycznych i innych organizowanych przez szkołę
21.09	Dla każdego coś ciekawego	Omówienie szczegółowe konkursów organizowanych przez bibliotekę gimnazjum. Informacja i zapoznanie uczniów z tematami zajęć
28.09	Zasady savoir-vivre`u	Cechy dobrze wychowanego człowieka – omówienie na podstawie zalecanej literatury do konkursu „Obycie umiła życie”
5.10	Savoir-vivre na wakacjach	Omówienie zasad dobrego wychowania w pociągu, w samochodzie, w samolocie, w autobusie, na plaży, w hotelu, na biwaku, na grillu, w obcym kraju. Ćwiczenia praktyczne + doświadczenia uczniów.
12.10	Znajomość obyczajów i form towarzyskich	Praktyczne ćwiczenia z nakrywania, podawania do stołu i jedzenia. Prezentacja wyglądu i właściwego ubioru.
19.10	Znajomość obyczajów i form towarzyskich. c.d.	Formy towarzyskie, nowoczesna i tradycyjna komunikacja. Scenki sytuacyjne – metoda dramy.
26.10	Etap szkolny konkursu „Obycie umiła życie”	Eliminacje szkolne – test sprawdzający wiadomości z savoir-vivre`u. Wyłonienie drużyny gimnazjum na konkurs warszawski.
2.11	Cechy kulturalnego gimnazjalisty	Sprawdzenie zdobytych wiadomości. Przepis na kulturalnego gimnazjalistę.
9.11	Jak dobrze robić notatki?	Miniwykład. Podanie głównych metod sporządzania notatek. Przygotowanie tematyczne do udziału w wybranych konkursach poprzez sprawdzenie zalecanej literatury.
16.11	Planuj, ale z głową?	Planowanie, postanowienia i przyrzeczenia w procesie kształcenia. Warsztat pracy umysłowej ucznia. Ćwiczenia praktyczne.

23.11	Gromadzenie materiałów z różnych źródeł	Wyszukiwanie materiałów w źródłach drukowanych i w Internecie. Studiowanie zalecanej literatury przygotowującej do konkursów. Rozwiązywanie testów sprawdzających wiadomości.
30.11	Jak ćwiczyć swoją kreatywność?	Czym jest kreatywność? Poznanie typu inteligencji. Zestaw ćwiczeń, które pomogą rozwinąć kreatywność.
7.12	Poznaj siebie	Czy jesteś dyskretny/a? Czy masz odwagę cywilną? Czy potrafisz myśleć logicznie? Testy sprawdzające dla młodzieży.
14.12	Poznaję siebie	Omówienie wypełnionych testów – recepty dla siebie na podstawie wyników.
21.12	Odtwórca czy twórca – próby poznania siebie	Poznanie własnych wad przy pomocy ćwiczenia „Tajne łamane przez poufne”. Ćwiczenie przeznaczone wyłącznie do własnego użytku. Propozycja tematu do dyskusji.
4.01	Poprawna pisownia narzędziem młodego literata	Gramatyka i ortografia na wesoło – przypomnienie zasad nauki o języku. Próby samodzielnego tworzenia ortografii na wesoło w zaproponowanym temacie.
11.01	Podstawy tworzenia małych form literackich	Warsztaty praktyczne z wykorzystaniem różnych metod w celu tworzenia życzeń wierszowanych, strof poetyckich, sentencji, złotych myśli.
18.01	Tworzenie wierszy metodą haiku	Haiku wywodzi się z poezji japońskiej. Składa się z 17 sylab i zawiera 3 wersy (5 sylab – pierwszy wers, 7 sylab – drugi wers, 5 sylab – trzeci wers) odzwierciedlające refleksje nad życiem, czasem i przemijaniem, często związane z naturą. Próba tworzenia wierszy.
25.01	Radość tworzenia prostych form literackich	Układanie krzyżówek, rebusów i szarad dla uczestników zajęć. Pokonywanie trudności w poprawnym konstruowaniu zadań logicznych przy pomocy słowników tematycznych.
1.02	Podsumowanie – omówienie trudności podczas pisania krótkich form literackich	Indywidualna ocena zaangażowania w proces twórczy poszczególnych uczestników zajęć. Podsumowanie zdobytych wiadomości.
8.02	Sumienność popłaca	Wspólne opisanie składników sumienności. Uczeń idealny? – działanie nastawione na osiągnięcie sukcesu.
1.03	Jak się uczyć efektywnie?	Przypomnienie ważnych zasad i metod by osiągnąć zamierzony cel. Np. Chcesz poprawić swój wynik na egzaminie?
8.03	Nie wiesz czemu czujesz się zmęczony?	Kilka podstawowych rad na pokonanie zmęczenia, które paraliżuje przy odpowiedzi, egzaminie, ważnym wystąpieniu.
15.03	Techniki twórczego myślenia	Przedstawienie przykładów technik twórczego myślenia: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Burza pytań, ▪ Granie roli, ▪ Jak on(a) to zrobił(a)?, ▪ Co mnie dziwi?, ▪ Ciekaw jestem, czy rzeczywiście...? Próby praktycznego zastosowania technik.
22.03	Techniki twórczego myślenia. c.d.	Rozmowy z uczestnikami odtwórcami technik o ich odczuciach w zaistniałej sytuacji. Wybór techniki twórczego myślenia do zastosowania w nauce, w szkole, w domu, w życiu przy użyciu ankiety lub wywiadu.
29.03	Oryginalnie myśleć – proces twórczy	Polecenie do wyboru dla uczestników zajęć: <ul style="list-style-type: none"> - Wymyśl i krótko opisz wymyśloną sytuację, zdarzenie lub przedmiot. - Napisz krótki wierszyk na dowolny temat. - Naszkicuj przy użyciu znanych Ci symboli rysunek przedstawiający jakies wydarzenie. - Odkryj coś czego jeszcze nikt nie odkrył – nowy wynalazek. Po ukończeniu prac omówienie stopnia trudności zadań, ocenienie efektów pracy twórczej.
5.04	Gry słowne	Rozgrywki w najlepszą grę słowną – Scriba Travel (odmiana klockowa) oraz Karty Scriba (odmiana karciana).
22.03	Pokonywanie trudności w czasie rozwiązywania zgadywanek literowych.	Rozgrywki grupowe lub indywidualne w rozwiązywaniu krzyżówek, rebusów, szarad.

29.03.	Gry planszowe	Zapoznanie się z zasadami gry w szachy, warcaby i „Zakochany w Warszawie”. Rozgrywki pomiędzy uczestnikami zajęć.
5.04	Wypowiedzi pisemne	Redagowanie informacji, zaproszeń, e-maili, listów i zawiadomień. Powtórzenie wiadomości przed egzaminem.
19.04	Logiczne myślenie potrzebne młodemu twórcy	Rozwiązywanie łamigłówek na przykładzie gier matematycznych – Sudoku i Kakuro lub zaproponowanych przez uczestników zajęć.
10.05	Rozwiązujemy problemy	Próba dopisania połowy wiersza na przykładzie połówkowego wiersza Jana Twardowskiego. Zabawy słowne w dopisywanie drugich lub trzecich części już istniejących wierszy.
17.05	Wypowiedzi słowne	Przygotowanie krótkiej wypowiedzi i obrona postawionej tezy. Ocena wypowiedzi koleżanki/kolegi pozytywna lub negatywna.
24.05	Wypowiedzi słowne. c.d.	Zaproponowanie tematu do dyskusji, poprowadzenie jej i sformułowanie wniosków. Przygotowanie krótkiego przemówienia i wygłoszenie go na forum uczestników zajęć lub na konkursie krasomówczym.
31.05	Jak krytykować?	Zapoznanie ze sposobami na zdrową krytykę.
7.06	Jak dobrze znosić krytykę?	Pięć sposobów na krytykę i krytyka. Ćwiczenia praktyczne.
14.06	Podsumowanie zajęć	Oceń obiektywnie nabyte umiejętności podczas zajęć oraz sposób przekazywania wiadomości.

Osiągnięcia:

- Rozbudzenie zainteresowań pięknym językiem polskim.
- Wzmocnienie poczucia własnej wartości.
- Rozwój twórczego myślenia.
- Rozwijanie talentów i umiejętności uczniów szczególnie uzdolnionych.
- Wyrównywanie szans u młodzieży o specjalnych potrzebach.

Ewaluacja:

Udział uczestników zajęć w różnego rodzaju konkursach: m.in. „Obycie umiła życie”, „Młoda poezja warszawska 2011”, którego laureaci startują w Międzynarodowym Konkursie Poezji, Konkursie Krasomówczym i wielu innych.

Realizacja programu:

Program realizowany raz w tygodniu podczas zajęć godzinnych. Adresowany do młodzieży od 13 do 16 lat.

Literatura:

1. Chirsholm Alastair, *Kakuro. Jeśli lubisz Sudoku pokochasz Kakuro*. Warszawa 2006 ISBN 83-60215-11-1
2. Chrzanowski Maciej, *Wzory wypowiedzi pisemnych*. Warszawa 2004 ISBN 83-89522-14-4
3. Częścikowie Anna i Józef, *Gramatyka co z głowy nie umyka*. Wyd.12 Gdańsk 2002 ISBN 83-7134-020-6
4. Filipowicz Andrzej (red.), *Kodeks szachowy*. Polski Związek Szachowy Warszawa 2007
5. Kasprzakowa Barbara, *Wyobrażenia czarodziejska*. Sopot-Poznań 2003 ISBN 83-89207-35-4
6. Pietrzak Małgorzata, *Interpretacje*. Warszawa 2004 ISBN 83-88581-15-5
7. *Poznaj siebie*. Warszawa 1991 ISBN 83-85154-13-2
8. Rechberger Klas, *Zagadki. Łamigłówki. Zgadywanki*. Warszawa 1997 ISBN 83-907369-4-2

Opracowała: Maria Sikorska

Warszawa, 8.09.2010 r.